

BREXIT OSLABUJE ZAHRANIČNÝ OBCHOD

Odchod Spojeného kráľovstva z Európskej únie už dlhšie spôsoboval zahraničnému obchodu straty, naplno sa však prejavil už v prvom mesiaci roku 2021 kedy Briti oficiálne vystúpili zo zoskupenia.

V tomto čísle:

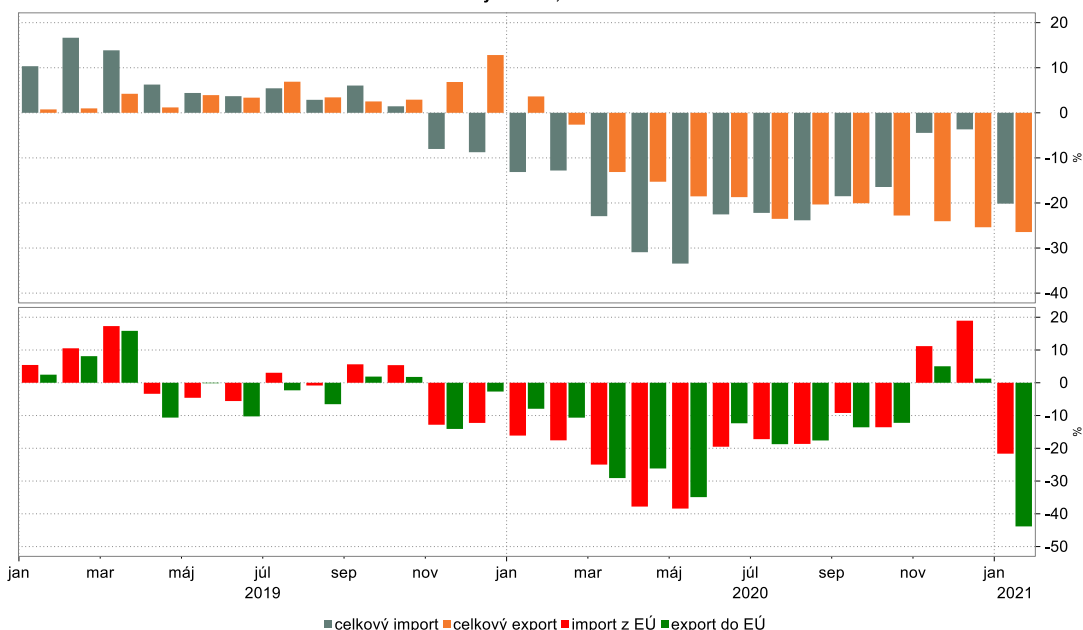
- Slovenské oživenie bude pomalšie ako sa očakávalo
- Švédsky boj s vysokou nezamestnanosťou
- Ochladenie ruského priemyslu
- Čo spôsobí loď EVER GREEN
- SNB drží stále zápornú úrokovú mieru
- Japonské CPI v medzoročnom poklese o 0,4%

Nadobudnutím účinnosti tak priniesol Brexit spolu s pandemiou ich ekonomike pokles celkového exportu o viac ako 25% (na 41 mld. GBP) a importu o 20% (na 43 mld. GBP). Zahraničný obchod tak zaznamenal zápornú obchodnú bilanciu vo výške 1,63 mld. GBP. Na takto významných poklesoch sa okrem všeobecného prepadu vďaka kríze pandémie podpísalo najmä pretrhnutie obchodu s EÚ, ako významného partnera. Export do EÚ klesol o viac ako 40% (na 8 mld. GBP) a import

o 20% (na 15 mld. GBP). Oslabenie dovozu bolo vyvolané najmä kvôli automobily, liečivám a farmaceutickým výrobkom. Spojené kráľov-

stvo tak svojím krokom vystúpiť z EÚ nespôsobilo problém iba sebe. Významnú stratu na konte majú obe zainteresované strany.

UK zahraničný obchod, medzoročná zmena

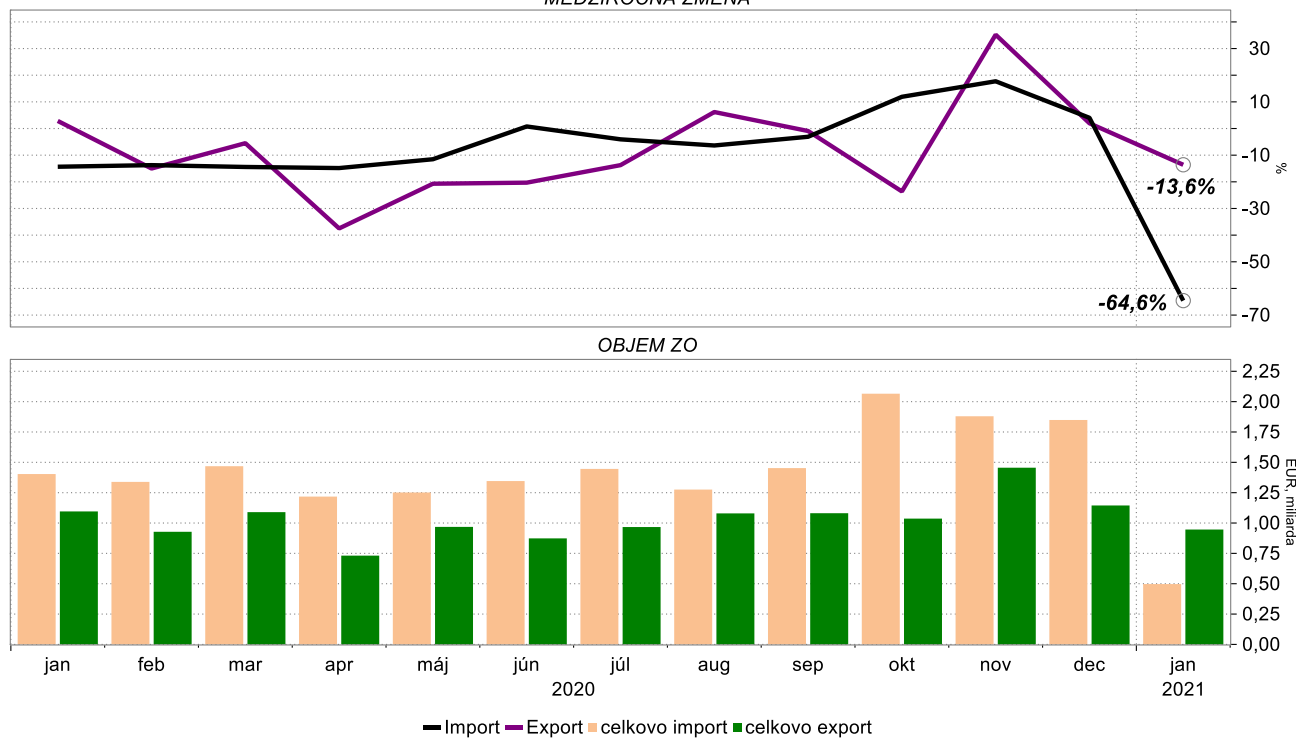

Blízky sused Spojeného kráľovstva, Írsko, má taktiež obchodné vzťahy s UK veľmi oslabené. Ich import z Británie sa v januári vďaka Brexitu a novým colným podmienkam medziročne prepadol o skoro 65% a export o 14%. Z týchto čísiel je zrejmé, že veľké množstvo byrok-

racie a pri niektorých firmách aj úplný koniec predaja sa značne pospisujú na ich bilancii. Najviac bol zasiahnutý obchod s potravinami so znížením o 75%. Ďalej to boli faktory ako obchod so zvieratami, strojmi či dopravnými zariadeniami. Cena odchodu z Únie je

celkovo pre Britov doposiaľ veľmi vysoká. Na druhej strane britské ostrovy ale môžu zažiť vďaka rýchlemu zotaveniu z pandémie spojenému s rýchlym očkovaním. Ich ekonomika na tento rok očakáva rast o 4,6%. (pd)

Zahraničný obchod Írska s UK
MEDZIROČNÁ ZMENA

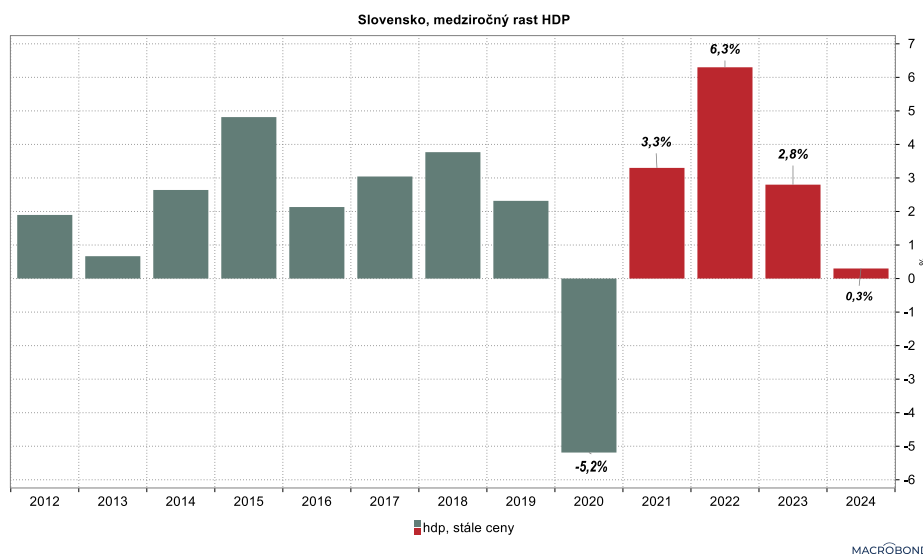
MACROBOND

Nová prognóza slovenského rastu

Náročná a dlhá druhá vlna pandémie sa značne podpisuje na slovenskom výhlade ekonomického oživenia. Kým pôvodný odhad počítal s rastom hrubého domáceho produktu v roku 2021 na úrovni 4,3%, najnovšie dáta ukazujú, že by to malo byť o 1 p.b. menej, čiže iba 3,3%. Zrevidovanie rastu bolo spôsobené aj poklesom spotreby domácností v prvom štvrtroku. Celkovo by za tento rok mala klesnúť o viac ako 3%, a

to aj napriek stabilnému zahraničnému obchodu a automobilovému priemyslu. Na grafe je možno vidieť v roku 2015 vyšší rast ako po iné roky. Je to najmä tým, že nám od EÚ bola udelená výnimka na dočerpávanie eurofondov z prvého obdobia, vďaka čomu sa naše využitie tohto stimulu pohybovalo na úrovni 97%. Kým v minulých rokoch sme nespĺňali inflačné 2% kritérium v podobe vyšších hodnôt, v roku

2021 rast cien spomalí na 1,1%. Tento pokles je spôsobený prepadom cien plynu a ropy od začiatku roka. Súčasné kvantitatívne uvoľňovanie by malo tlačiť na výšku inflácie smerom hore. Dôvod prečo tomu prognóza nenasvedčuje, je jej neočistenie od práve spomínaných energií. Monetárna politika však bude mať vyšší účinok v budúcich rokoch, kedy dostaneme aj financie z Plánu obnovy či eurofondov. To znamená, že očakávaná miera rastu cien bude narastať na približne 2,3%. Pokiaľ sa pozrieme na trh práce, v súčasnosti je stabilný a do konca roka si udrží hodnotu 7,1% pričom v ďalších rokoch bude klesať až na 4,7%. Takže približne na predkrízové hodnoty. Naštartovanie ekonomiky v nasledujúcom období, záchranné balíky z EÚ a obnovenie spotreby budú mať v roku 2022 veľký efekt na rast HDP. Z tohto dôvodu vyskočí až na rast 6,3% a ako je aj z grafu zjavné rásť by mal aj nasledujúce dva roky, no už v menšej miere. (pd)

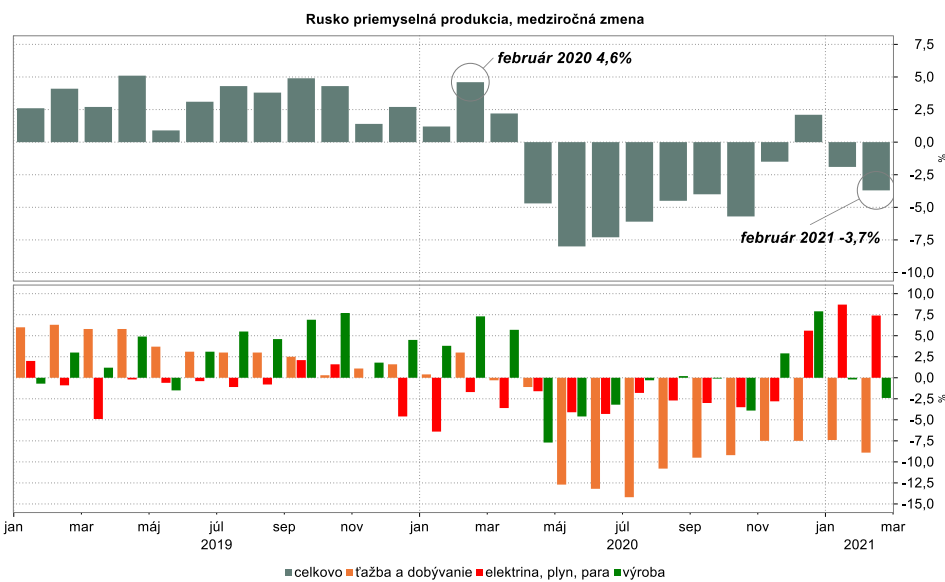

Ruský otras priemyslu

Priemysel Ruskej federácie zaznamenal vo februári medziročný pokles produkcie o 3,7%. Je to o 1,8 percentuálneho bodu viac ako v januári 2021. Takéto zníženie bolo vyvolané hlavne významným prepadom ťažby a dobývania o viac ako 8%. Je to pre krajinu veľmi dôležitý sektor, nakoľko vytvára až 13% hrubého domáceho produktu, čoho následkom je aj jeho veľký podiel na celkovom poklese priemyselnej produkcie. Ťažba v Rusku je v súčasnosti brzdená rôznymi obmedzeniami, ako napríklad kvôli zníženej spotrebe a tak aj okresanej ťažbe OPEC+. Tieto reštrikcie by sa však mali začať s postupným otváraním ekonomík uvoľňovať, čím sa aj ruská ťažba zvýši. Okrem ťažby poklesla aj výroba o takmer

2,5%. Na opačnom póle sa nachádza produkcia elektriny a plynu. Vysoký nárast bol spôsobený najmä výrazne nižšími teplotami v krajine ako pred rokom, čo si vyžiadalo aj

vyššiu spotrebu tepla. Celková priemyselná produkcia Ruska by sa však aj vysokým súčasným prepadom mala dostať na konci roku 2021 na rast vo výške približne 4%. (pd)

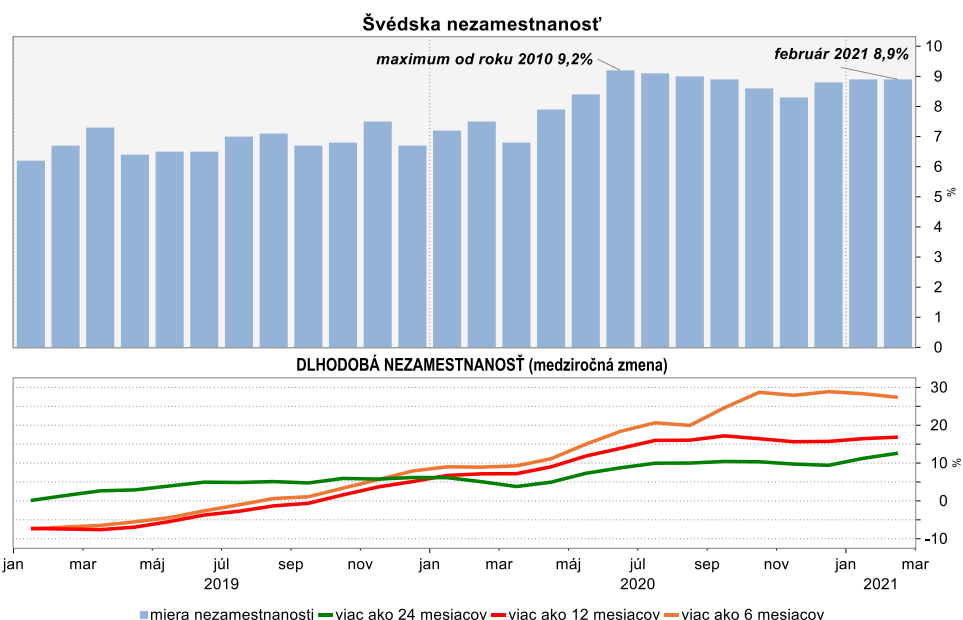

Švédsko sa potýka s vysokou nezamestnanosťou

Švédske kráľovstvo aj napriek tomu, že sa počas celého trvania pandémie vyhlo tvrdému lockdownu nepodarilo udržať svoj trh práce v takom stave ako chcelo. Miera nezamestnanosti dosiahla maximálnu úroveň v júli 2020, odvtedy mierne klesala až do konca roka. Vo februári 2021 je už na úrovni takmer 9% zatiaľ, čo počet zamestnaných je medziročne nižší o 2,5%. Problémom ako takým nie je len výška nezamestnanosti ale aj to, že sa niekoľko násobne navýšil počet dlhodobo nezamestnaných. Na grafe je možné vidieť, najvýznamnejšie navýšenie pri nezamestnaných viac ako 6 mesiacov. Tých je na trhu práce o 30% viac ako pred rokom. Cyklická nezamestnanosť sa spája najmä s recesiou, ktorej čelí aj Švédsko. Mladí ľudia po ukončení školy či ľudia prepustení z prá-

ce pred pól rokom v dôsledku krízy, tak majú problém si dodnes nájsť prácu. Švédsko očakáva, že sa situácia v najbližších rokoch zlepší, no len mierne. Predpokladaná miera nezamestnanosti má byť v roku 2021 8,2% a 2022 7,4%. Netreba

však zabudnúť na to, že Švédsko vďaka rozsiahlemu sociálnemu nastaveniu malo vysokú nezamestnanosť kvôli vysokým nákladom na zamestnanie a pomerne štedrým dávkam v nezamestnanosti už aj pred krízou. (pd)

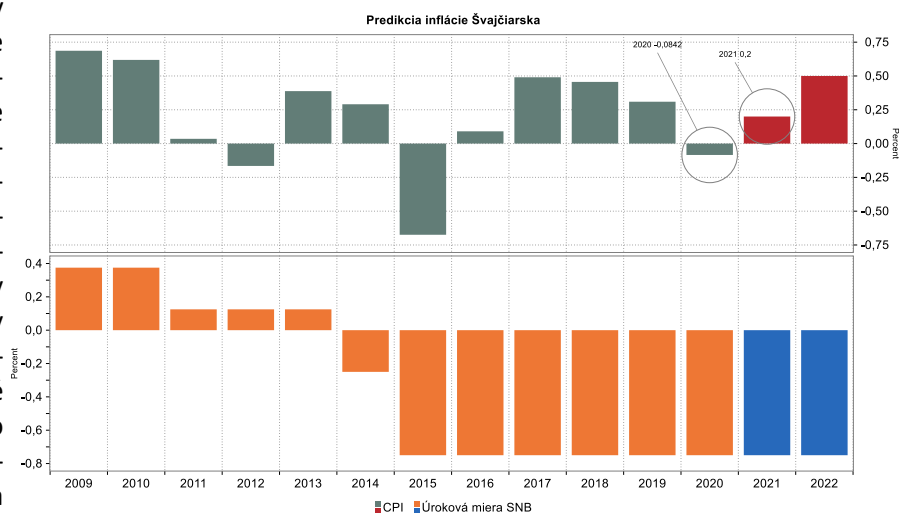
MACROBOND

Menová politika Švajčiarska

Švajčiarska národná banka (SNB) nezmenila mimoriadne uvoľnené nastavenie menovej politiky. Jej úrokové sadzby zostávajú najnižšie na svete. Aj napriek aktuálnemu oslabeniu franku SNB ponechala svoju kľúčovú sadzbu na úrovni -0,75 %. Takisto depozitná sadzba zostala na úrovni -0,75 %. SNB nezmenila sadzby, aj keď švajčiarsky frank stratil voči euru 3 %, keďže dopyt po franku sa znížil. Expanzívna menová politika dáva krajine priestor na poskytovanie priaznivých podmienok financovania, znižuje tlaky na posilňovanie švajčiarskeho franku a prispieva k primeranému zásobovaniu ekonomiky úvermi a likviditou. Avšak všetky tieto faktory nestačia na stimulovanie rastu inflácie. Spotrebiteľské ceny síce medzimesačne vzrástli o 0,16%, čo bolo spôsobené predovšetkým nárastom cien bývania a energií a vyššími cenami odevov v

dôsledku ukončenia sezónnych výpredajov. CPI sa avšak medziročne znížili o 0,5%, čo zodpovedalo januárovým hodnotám. Priemerná úroveň spotrebiteľských cien zostala na úrovni 0,08%. SNB však očakáva, že sa inflácia v tomto roku zvýši, podporená slabším frankom, vyššími cenami ropy a vyššou ekonomic-

kou aktivitou spotrebiteľov ako aj podnikateľov. Cenové tlaky však budú tlmené, čo zabezpečí, že Švajčiarska národná banka bude udržiavať svoju mimoriadne expanzívnu menovú politiku. Očakávaný rast inflácie je na úrovni 0,2% a pre rok 2022 naznačujú predpovede infláciu na úrovni 0,5%. (vj)

MACROBOND

Zastavenie dopravy v Suezskom prieplave

Suez Canal - key statistics

50+

Vessels on average navigate the canal daily

18,829

Ships transited the Egyptian shipping artery in 2020

1.2bn

Tonnes of cargo moved through the waterway annually

1.9m

Barrels of oil routed through the Suez approximately each day

Source: Suez Canal Authority & Lloyd's List Intelligence

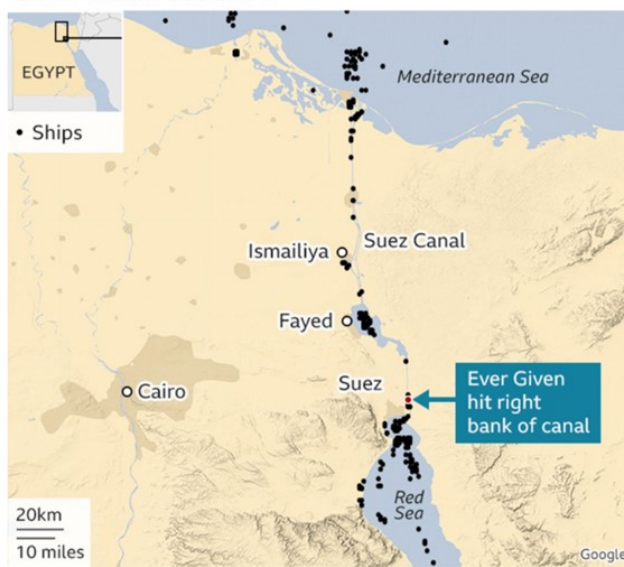
V tomto týždni sme boli svedkami dopravnej katastrofy so zaseknutou loďou Ever given v Suezskom prieplave. Doteraz nie je presne jasné, prečo jedna z najväčších svetových kontajnerových lodí narazila do bočnej steny prieplavu (špekuluje sa o poškodení motora alebo o rýchlom nárazovom vetre). Pre nás je ale podstatné sa pozrieť na hospodárske dôsledky tejto dopravnej katastrofy. Suezsky prieplav zabezpečuje prepravu 12% celosvetového obchodu. Denne cez tento prieplav prechádza približne 50 lodí (Egypt si účtuje 150 000€/loď za prieplav, čiže aj správca tohto prieplavu momentálne prichádza o 7,5 mil. USD denne). Celkový objem

(straty sú ku tomuto dňu na úrovni 38,4 mld. USD čo je približne suma Rozpočtu verejnej správy SR na celý rok 2020). Momentálne sa správcom prieplavu nedarí dostať zaseknutú loď Ever given späť do optimálnej oblasti (nádej je príchod prílivu a teda aj zvýšenia hladiny vody v prieplave). Uvažuje sa aj o prekládke kontajnerov na lodi, aby sa znížila jej hmotnosť a teda znížila hĺbka

prepravených tovarov cez tento prieplav je na úrovni 9,6 mld. USD a rovnako sa denne cez Suezsky prieplav prepraví 1,9 mil. barelov ropy. V piatok 26.3.2021 je to už štvrtý deň so zastavenou dopravou v tejto dôležitej tepne svetového obchodu

ponoru. Nie je presne jasné, kedy sa Suezsky prieplav uvoľní, a tak viaceré dopravné spoločnosti už uvažujú o doprave cestou oboplávaním Afriky. Tento scenár by zvýšil cenu prepravy a teda aj cenu finálnych výrobkov. Na túto skutočnosť doplatia práve spotrebitelia, ktorým by sa zvýšili ceny nákupných statkov. Táto situácia sa dotkla aj akciových trhov, kde najväčšia prepravná spoločnosť Maersk zaznamenala počas utorka prepád ceny akcii na úrovni 7%. (mm)

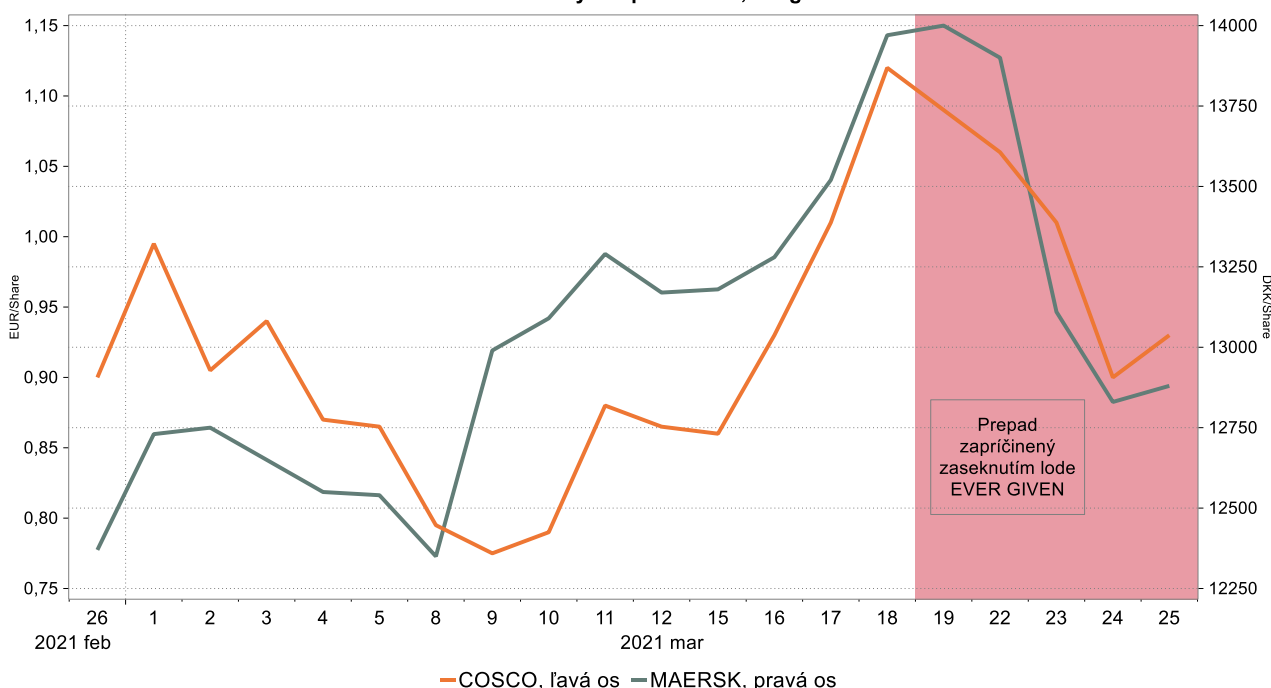
Suez canal blocked

Source: MarineTraffic.com, 24 March, 09:55 GMT

BBC

Akcie lodných spoločností, Cargo

— COSCO, ľavá os — MAERSK, pravá os

MACROBOND

Vývoj inflácie v Japonsku

Inflácia Japonska vo februári medzi-ročne opäť poklesla. Spotrebiteľské ceny všetkých položiek vo februári medziročne poklesli o 0,4%, čo bol menší pokles ako januárový pokles o 0,6%. Dáta ukazujú, že za znížením cien boli predovšetkým klesajúce náklady na palivo a vládna kampaň ponúkajúca zľavy na domáce cesty, ktorá bola vytvorená za účelom podpory cestovného ruchu domácimi obyvateľmi. Vláda poskytla zľavy na letenky a ubytovanie v hoteloch vo výške 35% a 15% bolo poskytnutých prostredníctvom kupónov. Celkovo tak ceny na podporu CR boli o 15% nižšie. Kampaň podporila odvetvie cestovného ruchu, najmä japonské letecké spoločnosti, ktoré zaznamenali zotavenie domácich rezervácií zhruba na polovicu úrovne z minulého roka, čo im pomohlo prekonať kolaps leteckej dopravy. Z celkových 523 zložiek základného indexu 242 znamenalo rast cien, zatiaľ čo ceny 220 položiek klesli a ostatné polož-

ky ostali bez zmeny. Ak sa bližšie pozrieme na položky spotrebného koša, tak ceny za palivo poklesli o 8% nasledovalo vzdelávanie s poklesom 1,9% a ceny za transport 0,6%. Položky, ktoré mali najväčší vplyv na menšie zníženie inflácie ako v januári, boli ceny za nábytok a domáce potreby s medziročným rastom 2,9% a ceny za bývanie s nárastom o 0,7%. Japonsko sa po najväčšom decembrovom poklese cien stále borí s defláciou. Centrálna banka sa prostredníctvom zápornej úrokovej sadzby snaží stimulovať investície a spotrebu obyvateľov, ktoré by stimulovali dopyt a pri tej istej ponuke aj nárast cien. Pokiaľ ide o sadzby, BoJ ponechala krátkodobú úrokovú sadzbu pre bežné účty vedené v banke na nezmenenej úrovni mínus 0,10%. Rozhodlo sa tiež pokračovať v stanovovaní hornej hranice množstva japonských štátnych dlhopisov, ktoré bude nakupovať, aby sa maximálny výnos 10-ročného štátneho dlhopi-

su obmedzil na približne 0,00%. Prostredníctvom tejto menovej politiky sa banka snaží ovplyvniť nielen infláciu ale aj vysoký vládny dlh. Menová politika s nízkou úrokovou mierou totiž okrem stimuluovania spotrebiteľov k investovaniu a vynakladaniu väčších výdavkov na spotrebu sa prostredníctvom nízkej úrokovej miery dosiahne deprecia domácej meny, čo zvýši potenciál pre rast vývozu na ktorom je krajina vysoko závislá. Ďalšia prognóza vývoja inflácie sa na rok odhaduje miernym nárastom o 0,1%. Rýchlejší nárast cien bude blokovať najmä vysoká konkurencieschopnosť podnikov, ktoré chcú prostredníctvom znižovania cien vyhrať konkurenčný boj. Nízka inflácia sa odráža v pozitívnom smere pre spotrebiteľov a ich peňaženky ale pre výrobcov, to znamená veľký tlak na konkurenčné boje. (vj)

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

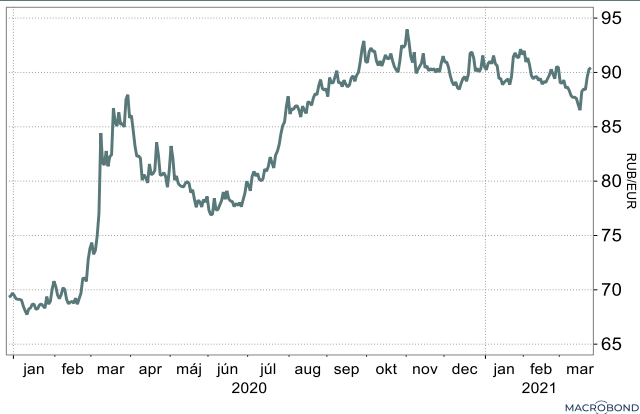
EUR/USD

EUR/CZK

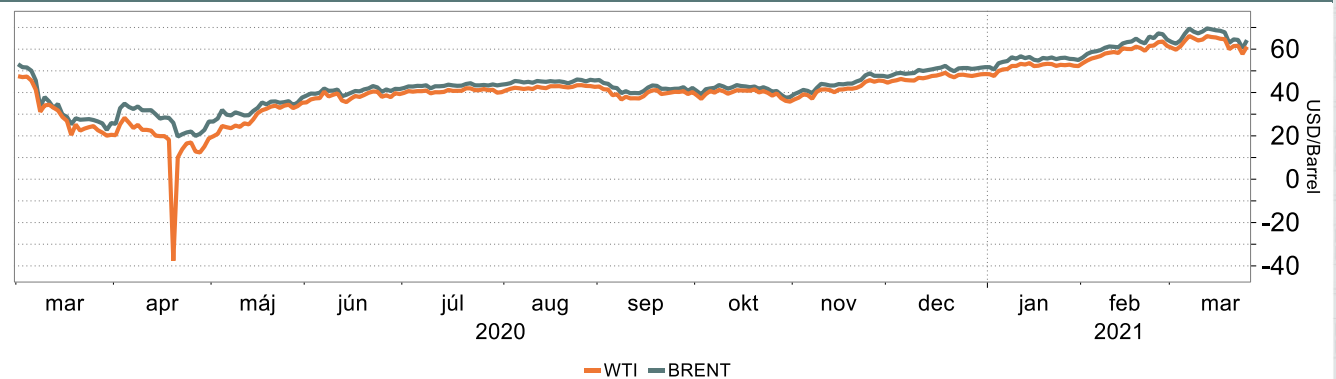
EUR/RUB

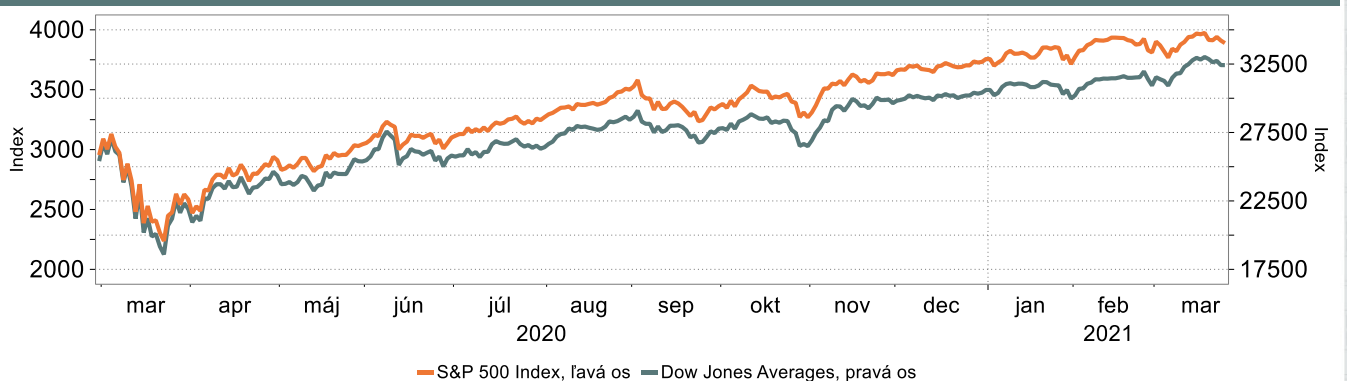
ZLATO

ROPA

INDEXY

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Nemecko na podporu ekonomiky a rozvoju technológií poskytne ďalších 10 miliárd eur investičnému fondu pre budúce technológie. Fond sa zameria na začínajúce podniky, tzv. stratupy, vo fáze rastu s vysokými kapitálovými požiadavkami.
- Najväčší nemecký energetický koncern E.ON zaznamenal v minulom roku prudký pokles čistého zisku. Ale jeho upravené zisky EBIT a EBITDA, kľúčové ukazovatele výnosov, stúpili vďaka silnému rastu tržieb. Čistý zisk koncernu za rok 2020 klesol o 34 % na 1,02 miliardy eur z 1,55 miliardy eur v predchádzajúcom roku.
- Spoluzakladateľ hudobno-streamovacej spoločnosti Spotify, Martin Lorentzon rozbieha nový biznis. Veľkú časť svojho majetku (odhadovaný je na 5,85 miliardy dolárov) sa rozhodol vložiť do firmy Cervantes Capital so sídlom v Štokholme, kde odkúpil zhruba 90% podiel. Cieľom je vybudovať veľkú spoločnosť v oblasti správy aktív a stať sa významným hráčom v tomto segmente.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:**Jozef Prozbík**

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Ďurišková Petra

Majerčák Marco

Huňorová Júlia

Jakubovičová Viktória

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT